

IZHAJA VSAK DAN

Na vsa dneva in praznike ob 5. uro, ob ponedeljkih ob 3. zjutraj. Poročnice šteje se prodajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih oblikah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastore šteje po 5 nvd. (10 stot.)

GLASLO SE RAČUNAJE NA MILIMETRE v širokosti 1 besede. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. Nastavice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelk uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K, na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik in odgovorni urednik „Edinosti“ — Natisnila Tiskarna „Edinosti“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Mirovna pogajanja v Nišu.

Turki v Lozengradu. - Revolucija v Sofiji?

Mirovna pogajanja v Nišu.

Prihod bolgarskih delegatov.

SOFIJA, 21. Včeraj zvečer je odposlala bolgarska vlada rumunskemu ministru, predsedniku Majorescu direktno brzojavko, v kateri mu naznanja, da je Bolgarska privolila v udeležbo rumunskih delegatov pri mirovnih pogajanjih. Ker so s tem izpolnjene vse rumunske zahteve, je pričakovati, da bodo Rumuni takoj ustavili nadaljnje operacije v bolgarskem ozemlju.

SOFIJA 20. (Prepozno došlo.) Bolgarski mirovni delegati so odpotovali proti Nišu in sicer z naročilom, da se pogajajo glede sklenitve premirja in mirovnih prelminarjev.

BELGRAD 20. (Uradno.) Danes ob 11 dopoldne je odšel iz Pirota proti Obrenovcu ob srbsko bolgarski meji poseben avtomobil po bolgarske mirovne delegate. Bilo je ravno polu petih, ko so prispeli bolgarski delegati v Piroto in sicer generala Paprikov in Ivančev in blivši vojaški ataše v Carigradu, Topalčikov. Spremljala sta jih ruski vojaški ataše v Sofiji Romanovsky in njegov adjutant. Mirovni delegati so najprej posetili srbskega generala Stepanoviča v Pirotu, nakar so takoj odšli s posebnim vlakom v Niš.

BELGRAD 20. (Uradno.) Danes zvečer sta prispela v Niš bolgarska mirovna delegata generala Paprikov in Ivančev, da se prične takoj direktno pogajati z mirovnimi delegati vseh zaveznikov.

BUKAREŠT 21. (Kor.) Danes zjutraj je min. predsednik Majorescu direktno od zun. ministra Genadijeva prejel brzojavko, v kateri prosi Genadijeva Rumunijo za mir in nominiranje delegatov, ki naj bi se pogajali z Bolgari v kraju, katerega določi Rumunija. Istosčasno je tudi kralj Ferdinand poslal kralju Karlu brzojavko, v kateri podpira prošnjo ministra Genadijeva.

Preliminarna pogajanja se prične kmalu. Mirovni pogoji bodo definitivno podpisani v Bukarešti.

Revolucija v Sofiji?

SOFIJA 20. (Kor.) Vse obupnega položaja, v katerem se nahaja Bolgarska vlada, tu izvanredno vznemirjenje. Pripravljen je treba biti na vse eventualnosti. Bolgarska armada je popolnoma nesposobna za vsako akcijo, ker je bil uničen sedaj tudi železniški most čez reko Vid in je s tem pretrgana edina dovozna črta za oskrbovanje armade od severa.

Rumuni 30 km pred Sofijo.

SOFIJA 21. (Kor.) Rumuni so zasedli Vraco in prodirajo proti O. hanji. Ostale čete prodirajo proti Lovčarju in Trojanu.

BUKAREŠT 21. (Kor.) „Agence telegraphique Roumaine“ poroča: Rumunske čete so včeraj zasedle mesto Orhanje, ki je oddaljeno 30 km od Sofije.

Rumunske operacije ustavljene.

BUKAREŠT 21. (Kor.) Liberalni organ „Vitorul“ poroča, da bodo rumunske operacije začasno ustavljene, da se bolgarski vladi da še enkrat prilika, da sprejme mirovne pogoje zaveznikov in tako prepreči rumunske prodiranje proti Sofiji.

Rumunske zahteve.

BUKAREŠT 21. (Kor.) Oficijozna „Pressa“ poroča, da je rumunska vlada v odgovoru na bolgarsko noto sta ila sledeče mirovne pogoje: 1) Mejna črta Turtukaja—Dobrič—Balčik. 1) Rumunska armada ostane do sklenitve miru na bolgarskem ozemlju.

Turki zasedli Lozengrad. Drinopolje še vedno v bolgarskih rokah.

SOFIJA 21. (Kor.) Enver bej je na čelu večjega kavalerijskega oddelka poskušal udrati v Drinopolje in presenetiti bolgarsko posadko. Načrt se ni posrečil in so vesti, da so Turki že v Drinopolju, prenapljeni. Pač pa so Turki danes zavzeli Lozengrad (Kirkilise).

Važna izjava ministra Genadijeva.

PETROGRAD 21. (Izv.) Bolgarski zunanji minister Genadijev je izjavil ruskemu poslaniku Nehljudovu v imenu vlade, da ostane pod novo vlado isti kurz, ki je vladal pod Gešovom in Danevom. Genadijeva izjava je napravila v Rusiji najboljše vtis.

Boj med Srbi in Grki pri Gjevgljeli.

DUNAJ 21. (Izv.) Listi poročajo iz Belgrada: Pri Gjevgljeli je prišlo med Grki in Srbi do hudega spopada, ki pa je bil le kratak in ne bo imel resnih posledic. Kakor znano, je bila Gjevgljela pred izbruhom sedanje vojne v srbskih rokah, a so jo med vojno potem zasedli Grki. Belgrajski merodajni krogi varujejo o dogodku najstrožjo tajnost.

Mednarodni politični položaj.

PETROGRAD 21. (Izv.) Tukašnji diplomatski krogi presojaajo danes položaj precej optimistično. Ruska diplomacija je prepričana, da bo Bolgarska sprejela srbsko-grške mirovne pogoje, če bodo tudi precej težki. Zagotavlja pa se, da so si velesile pridržale sankcije pogodb, ki ne bo samo formalna. Velesile so si edine v tem, da se Bolgarske ne sme preveč prikrajšati.

Kolera v Belgradu.

BELGRAD 21. (Izv.) Med ranjenici se kolera vedno bolj širi. Vlada je izdala najstrožje odredbe. Včeraj je došlo semka 25 ruskih zdravnikov, ki so specialisti v zdravljenju kolere.

Bolgari o srbskih in grških grozodejstvih in o svojih zmagah?

SOFIJA 21. (Kor.) „Agence telegraphique bulgare“ poroča z dne 17. t. m.: Srbi so pri prihodu v Radovište zažgali mesto in masakrirali prebivalstvo. Več bolgarskih vasi okoli Sereša so Grki zažgali.

krat, kakor ne bi mogel pojmiti pomena besedi, ki so stale na njej. „Stotnik Pavel Anstruther Chailis, v drugem polku telesne straže.“

Pogledal je najprej stotnika, potem pa njegovo soprogo s tako prestrašenim pogledom, da bi bilo ob drugi priliki gotovo komično. Potem pa je pristopil bliže k Dori in se jej je resno poklonil.

— Drugega ne morem storiti, kot da vas prosim oduščanja — je rekel in jo še vedno prestrašeno motril.

— Bila je podobnost, ki me je zmotila. Upam, gospa Chailisova, da mi ne odušitate samo, temveč da tudi pozabite ta dogodek.

— Mi vsi radi pozabljamo neprijetne stvari — je rekel stotnik Chailis. — Morem vas zagotoviti, da stotnikova moja soproga in jaz vse, da pozabiva ta dogodek. Kaj ne, Dora?

— Seveda! — je pritrdila.

Nadaljevala je potem s svojimi soprogom prekinjen jaitr in si je prizadevala, da bi govorila navidezno popolnoma neprijetno in se kazala na vsak način vesela. Čez nekaj časa pa je vendar rekla, da se ne počuti popolnoma dobro, ker jo je dogodek z onim mladim človekom le prehudo prevzel. Pavel seveda ni mogel niti slutiti, da se je le z najskrajnejšo močjo še premagovala, da se ni razjokala.

Mladi ljudje pri sosednji mizi so bili zelo molčeči; neprijetni dogodek jim je po-

SOFIJA 21. (Kor.) „Agence telegraphique bulgare“ poroča z dne 19. t. m.: Poveljnik 11. divizije poroča: V Serešu so Grki umorili 200 bolgarskih funkcionarjev, ki so se poskrili po mestu. Ranjene vojake so masakrirali. Bolgarski begunci pripovedujejo, da so Grki zažgali vas Celjakovo in vse bolgarsko prebivalstvo masakrirali. 11 bolgarskih vasi je bilo zažganih; ravnotako več krajev na desnem bregu reke Strume.

SOFIJA 20. (Kor.) „Agence telegraphique bulgare“ poroča: Srbi in Grki so pričeli dne 18. in 19. t. m. na vsej bojni črti z energično ofenzivo, a so bili povsod odbiti. Srbi so v okolici Kočane petkrat naskočili Bolgare, a so se morali z velikimi izgubami umakniti. Bolgari jih zasledujejo. Grške čete so napadle Bolgare med Strumalco in Pečevem. Bolgari so napravili protinapad in pognali obe grški diviziji v divji beg in ju zasledovali do noči. (Vsa ta ta bolgarska poročila so zelo malo verjetna, ker imajo preveč tendenciozni značaj. Op. ur.)

Vprašanje radi turških operacij v angleški zbornici.

LONDON 21. (Kor.) Liberelec Buxton je na današnji seji poslanske zbornice vprašal, ali je bila linija Enos—Midija določena sporazumno z velevlastmi, ker pomeni v tem slučaju prekršitev pogodbe tudi razžaljenje velevlasti. Državni podtajnik Ackland je odgovoril, da je bila linija Enos—Midija določena po londonski pogodbi. Ta pogodba je bila sklenjena s sodelovanjem velevlasti, ki so posredovale med Turčijo in balkanskimi državami. Turčija je angleški vladi še v zadnjih dneh ponovno obljubila, da ne prestopi nove meje. Velevlasti so radi turškega postopanja intervenirale pri Porti in ji odsvetovala kršenje pogodbe. Vseled naj-novejših poročil v časopisju so se velevlasti že posvetovala o tej zadevi, vendar pa ne more še povedati, kaj se je sklenilo.

Spremembe v belgrajski diplomaciji. BELGRAD 21. (Izv.) Tukašnji diplomatski krogi presojaajo danes položaj precej optimistično. Ruska diplomacija je prepričana, da bo Bolgarska sprejela srbsko-grške mirovne pogoje, če bodo tudi precej težki. Zagotavlja pa se, da so si velesile pridržale sankcije pogodb, ki ne bo samo formalna. Velesile so si edine v tem, da se Bolgarske ne sme preveč prikrajšati.

Princ Gjorgje zopet zbolel.

BELGRAD 21. (Izv.) Princ Gjorgje, ki se je udeležil v sedanji vojni več bitk in opravil vse štrpave kot navadni vojak, se je moral na zdravniški ukaz vrniti v Belgrad. Njegovo zdravje se je zopet tako poslabšalo, da bo moral v Nico.

Nadomeščenje avstrijske posadke v Skadru.

DUNAJ 21. (Izv.) „Militärische Rundschau“ poroča: Kot nadomestilo za avstrijsko mornariško posadko v Skadru odide v Skader 4. bataljon 87. pešpolka v Pull s strojnimi in sanitetnim oddelkom. Vojaštvo odide iz Pule dne 24. t. m.

Ivan baron Skerlec-znovi hrvaški komisar.

BUDIMPEŠTA 21. (Izv.) Grof Tisza se je podal z grofom Pejačevićem v Ischl, kjer

bo jutri Pejačević zaprisežen od cesarja kot novi hrvaški minister. Istočasno bo imenovan mesto Cuvaja za kraljevskega komisarja na Hrvaškem, ministerjalni svetnik v ogrskem ministrskem predsedstvu, Ivan baron Skerlec. Novemu komisarju bo poverjena naloga, da nadaljuje pogajanja s hrvaškimi politiki in pripravi pot za vzpostavitev rednih razmer na Hrvaškem. Če se mu to posreči, bo imenovan za hrvaškega bana.

BUDIMPEŠTA 21. (Kor.) Večerni listi poročajo, da je bil danes baron Ivan Skerlec imenovan za kraljevskega komisarja na Hrvaškem.

Druga balkanska vojna in Slovanstvo.

Belgrad, 18. julija 1913.

Izvesten del jugoslovanskega novinstva v dualistični monarhiji se daje v srbsko-bolgarskem sporu voditi od pogledov in nazorov, ki slone na povsem netočnih osnovah. A kar je še huje: ti pogledi so nezavestno crpljeni iz Slovanstvu neprijateljskega vira in nimajo druge svrhe, nego da v teh pomembnih dneh mešajo čim več, da zanašajo disharmonije v naše vrste ter da zavaljajo jugoslovane, da se ne postavljajo enodušno na tisto pravilno stališče, ki jim je diktiralo izključno dobro umevanje interesi naše sedanjosti in nacionalne bodočnosti. Jedino mogoče pravilno nacionalno stališče južnega Slovanstva obstoji v tem, da je pravo na strani Srbije in da je ona, privedena v stanje potrebne obrambne sile, ki odbija zločinski napad na svojo državno-nacionalno svobodo in na splošno nacionalno bodočnost.

Menda ni treba tudi sedaj še ponavljati, da je Srbija storila vse mogoče, kar so državnikov, da bi se spor resnično pottom. A poleg vse unitarnosti in širokosrčnosti jugoslovanskega patriotizma srbskih državljanov ni mogla Srbija zadržati brezglavih bolgarskih državnikov od nevarne poti, na katero sta dovedli Bolgarsko grandomanska pretencioznost in za južno Slovanstvo krivična sebičnost. Dvojno je izven vsakega dvoma. Vojno je izzvala Bolgarska, gnana od izdajalske misli, da zlomi Srbijo, da državno-nacionalno neodvisnost je poslednje napravi iluzorno in da jo na ta način za vse čase onesposobi za reševanje nacionalnega vprašanja. Da je — po kaki nesreči — zmagala Bolgarska, da so njeni načrti, segajoči do štirih morij, postali realnost, bi v zvezi z Albanijo oklenila Srbijo in bi s sodelovanjem izvestne velesile v skorajšnji bodočnosti postavila vprašanje: finis Serbiae! Ali more biti v dneh, kakor jih preživlja sedaj jugoslovansko, večjega zločina, večjega izdajstva, nego bi bilo izvedenje načrta, ki ga je imela Bolgarska?

Ti dve dejstvi in pa neminljive posledice, ki bi bile morale nastopiti, ako bi bilo oročje odločilo na korist Bolgarske, naj premisli naše jugoslovansko novinstvo, ko

Zdelo se mi je, kakor da bi bil videl kakega duha. Soproga Pavla Chailisa! Neverjetno!

— Meni se pa zdi, da si se vendarle zmotil, Henry.

— Nemogoče. Če ne bi bil gotov, bi jo po neki brzogotini na tliniku mogel takoj identificirati. Videl sem to brazgotino, še preden sem jo nagovoril. Bil sem navzoč, ko jo je dobila. Najno poznanstvo datira od tedaj.

Vrgla se je namreč med dva mlada človeka, ki sta se, kakor so pripovedovali, dvobojevala zaradi nje. Naj je že bilo potem to tako ali tako, orožje enega od obeh dvobojevnikov, meč, jo je zadel v tlinik in za trenutek so mislili splošno, da je mrtva. Zgodilo se je to v bruseljski operi. Kako je nastal spor, ne vem; dozdnevno tudi drugi ni nobeden vedel, ona pa ni povedala nikomur. Bil sem ravno v bližini in sem jo ujel v svoje roke. Njena rana ni bila nevarna, toda globoka, a brazgotina se vidi odnese s seboj v grob. Brazgotina se vidi kot bela pasa na njeni temni koži, in opazil sem jo, ko se je prej obrnila.

Dora je imela v resnici brazgotino, kakor jo je opisal oni mladi človek — fino, belo črto, ki je šla preko njenega tlinika. Svojemu soprogu je rekla, da je dobila to rano, ko je kot otrok padla skozi okno.

(Dalje.)

PODLISTEK

Izobčenka.

Kriminalni roman.

iz angleščine prevedel Ivan Dolenc.

— Motite se, gospod. Ta dama vam je popolnoma tuja. Za to žalitev jo bodele blagovolili prositi oprostčenja.

— Ne, ne storim tega, kvečjemu če sem jo v resnici razžalil — je bil nagajiv odgovor — in mislim, da ne bo rekla, da sem jo razžalil, ker sem jo nepoznal.

— Pavim vam, da se motite — je odgovoril Pavel Chailis, kateremu je jeze stopila kri v glavo. — In če se nemudoma ne opravičite —

V kratkem pomolku, ki ga je napravil, in v kretanju, ki jo je napravil z roko, je bilo nekaj pomenljivega, toda mladi človek se ni zgenil.

— Pravico imam, da jo izpoznam — je rekel. — Tega mi vendar ne utajl.

— Moja soproga ne bo niti govorila z vami, gospod.

— Vasa — kaj?

— Moja soproga — gospa Chailisova. Tu je moja vizitka, in če se nemudoma ne opravičite zaradi svojega nemškega vedenja, najdem sredstva, da vas prisilim v to. Mladi človek je vzel vizitko in jo gledal zmedeno in zbegano. Prečital jo je več-

toži o bratovornih vojni in o nje škodi za Slovanstvo, pa naj bo zmagovalka Srbija ali Bolgarska!

In v časih tolike sile in neizprosne realnosti, naj se južni Slovani pred velikimi nevarnostmi, ki jim pretijo, branijo z elegijami in sanjarjenjem o nekem meglenem Slovanstvu? Dvomim, da so komu od njih, ki se sklicujejo na tako Slovanstvo, bolj poznani elementi tega Slovanstva, nego-li „Neue Freie Presse“ elementi nekega panslovanstva! Slovanstvo romantičnosti in sentimentalnih strun — to Slovanstvo predstavlja suženjstvo in večno bedo.

Tako razlaganje našega novinstva prihaja z ene strani od nezadostnega poznavanja spora samega, z druge strani pa iz pogreške, ki je v tem, da se ne gleda na strani s širokega nacionalnega gledišča, ampak z ozke točke naših lokalno-provincionalnih notranjih borb. Med drugimi bojznimi se navaja tudi to, kako škoda je to za Slovanstvo, ker se Grška in Rumunija ojačita na račun Slovanstva. Odkod naenkrat ta bojazen? Ali ni podobno to tisti kampanji dunajskega časopisa od treh mesecev sem pa do pred te balkanske vojne? Ali se ne spominjamo dunajskih sporov Bolgarski, kako da se njeni zavezniči (Srbija in Grška) hočeta razširiti na škodo Bolgarske in njenih opravičenih nacionalnih pretenzij v Makedoniji, in da jej ti nenasitni zavezniči hočeta odtrgati sadove njenih zmagov? Ali ni to sistematski zasnovan očitni namen, da Bolgarsko — po načelu: divide et impera — poženemo v vojno z zaveznicama, kar je bilo tudi doseženo?

To je tako jasno, kakor je jasno tudi to, da je srbska vojska s svojimi zmagami prekrizala načrte izvestne vesile ter da se je dogodilo nasprotno od tega, kar so pričakovali diplomate iste vesile. Saj gospoda diplomate niso računali z možnostjo srbske zmage in so postavljali med istotako neupravičena, kakor neupravičena jim fakta, ki so z neizprosno realnostjo spavila v gibanje tudi ono stran mozga teh odličnih diplomatov, ki vodi račune tudi z nepriljetnimi možnostmi. In tej gospodi ni treba v tem momentu ničesar toliko, — da se orijentirajo primerno neupravičeni situaciji, — kolikor časa in samo časa. Ali to pot ni premirja, kakor tedaj pri Cataldži, kjer so izvestna gospoda dobili način, da intrigirajo in oškodujejo Srbijo v nje življenjskih interesih. To pot polje hitreje in direktno. Ker, ako Bolgarska ne sprejme zahtev zavezničkov, da se je odločila bitka, na kar se bomo razgovarjali brez suferjev — v Sofiji. A omenjeni diplomate, ki običajno to, ne da bi imeli možnost, da bi kolikor toliko popravili svoj težki položaj, so se zopet poprijeli svojega svetega načela: divide et impera!

Volilcem v kmetskih občinah na Goriškem.

Nedeljska ožja volitev v splošni kuriji je pokazala, da se neodvisni volilci zavedajo velike važnosti letošnjih deželnozborskih volitev za usodo slovenskega ljudstva na Goriškem, dobro vedo, da morejo dosedanje skrajno razorane razmere, če se ne izpremenijo kar najradikalneje, dovesti do najhujšega. Narodno gospodarstvo je v slovenskem delu dežele tako silno zanemarjeno, da bo treba leta in leta najnapornejšega dela, da se to obupno stanje vsaj nekoliko izboljša, da pride vedar enkrat na Goriškem od tega, da ne bo skoraj ves deželni davčni denar šel v dobro Furlanijo, temveč da bodo tudi dobrote, ki jih del dežela svojim deželnim razdeljene pravico, kakor so te prepravičeno za nas Slovence razdeljena deželna bremena, katerih velikanski del nosi slovensko prebivalstvo.

Da pa pride do te izpremembe, je pred vsemi treba popolne izpremembe v dosedanjih domači slovenski politiki na Goriškem, je treba, da se pomote iz dežele ono strankarstvo, ki je ubijalo vsako delo v korist ljudstvu, in se združijo vse slovenske moči k skupnemu delovanju v narodov blagor.

Nositelji te misli, ki naj združijo vse slovenski narod v trden, nepremagljiv odpor proti krivični nadvladi laške manjšine, in česar tudi ne smemo prezirati, proti vedno predrznejšemu nastopanju nemških privrancen, ki stegajo svoje grabežljive kremplje po naši slovenski goriški domovini, nositelji misli, da je v slogi in edinstvu moč, so samostojni kandidati, ki si jih je izbral narod sam, hoteč se otrestiti skrajno škodljivega strankarstva, in izmed katerih je enemu, g. Ignacu Kovaču, prošlo nedeljo že priboril sijajno zmago.

V četrtek, dne 24. t. m. pa zopet kliče na volilno bojšče dolžnost samoobrambe volilce kmetskih občin.

Sijajna zmaga samostojnega kandidata pri ožji volitvi v splošni kuriji je, kakor smo že rekli enkrat, dobro znamenje za vse ostale volitve in smo prepričani, da neodvisni volilci, tudi v četrtek, dne 24. t. m., store v enak neri svojo dolžnost, kakor so jo storili volilci splošne kurije, in oddajo vsi do zadnjega svoje glasove samostojnim

kandidatom, ki jih je postavil osrednji volilni odbor v smislu nasvetov, ki so mu jih podali volilci po svojih zaupnikih iz vse dežele.

Goriški politični okraj voli tri poslanca, sežanski in tolminski po dva. Izvoliti je torej sedem poslancev.

Jako dobro obiskani shod v Gorici dne 10. t. m., sklican od Osrednjega volilnega odbora, je proglasil sledeče kandidate za goriški okraj:

Fran Furlani,
župan v Prvačini,
Josip Klanjšček,
podžupan v Oslavju,
Fran Gorjup,
župan v Kanalu.

Ti so možje, ki morejo najbolje zastopati kmetske koristi v deželnem zboru.

Volilci, volite te kandidate, ako hočete dobro samim sebi!

Za kraške kmetske občine na shodu v Stanjelu sta bila 6. t. m., proglašena za kandidata:

Dr. Gustav Gregorin,
odvetnik v Trstu

Fran Dominko,
sodni svetnik v Komu.

Dva moža, ki temeljito poznata kmetske težnje.

Volilci na Krasu! Volite ta dva za svoja poslance in interesi kraških kmetov bodo izborni zastopani v deželnem zboru!

Za tolminski okraj sta postavljena kandidata:

Fran Miklavič,
župan v Kobaridu

Anton Mikuž,

posestnik in gostilničar pri Sv. Luciji.

Volilci v gorskih kmetskih občinah, volite ta dva dobra kandidata!

Volilci v kmetskih občinah! Na vas, na vaših glasovih je usoda slovenskega prebivalstva na Goriškem, od vaših glasov je odvisno, ali naj zavajajo v bodoče v deželi razmere, ki prinese našemu slovenskemu kmetskemu ljudstvu odrešenje iz neznoznega položaja, v katerega so ga spravili dosednji strankarski prepiri, ali pa naj ostane tako, kakor je bilo dosedaj, iz česar pa bo gotovo sledil neizogibni gospodarski polom vse dežele, a prav tako gotovo tudi pogube naše narodne stvari na Goriškem.

Volilci v kmetskih občinah! Storite torej v četrtek, dne 24. t. m., v polni meri dolžnost, ki vam jo nalaga vaša lastna korist, korist kmetskega prebivalstva vse dežele in skrb za blagor našega naroda ter oddajte svoje glasove vsi do zadnjega samostojnim kandidatom!

Volitve v goriških mestih in trgih.

Na volilnem sestanku, ki se je vršil v četrtek, dne 17. t. m., pri „Jelenu“ v Gorici, je bil soglasno določen za kandidata v slovenskih mestih in trgih

dr. Karel Podgornik,
odvetnik v Gorici.

Volilci slovenskih mest in trgov, oddajte na dan volitve svoje glasove temu kandidatu, ki je pripravljen zastaviti vse svoje moči v korist svojih volilcev!

Volitev v goriškem veleposestvu.

V četrtek, dne 17. t. m., se je vršil pri „Jelenu“ v Gorici zaupni sestanek slovenskih veleposestnikov brez razlike strank v svrhu pogovora za deželnozborske volitve iz skupine veleposestva.

Poudarjala se je od vseh strani potreba složnega nastopa slovenskih veleposestnikov pri volitvi dne 20. avgusta t. l. ter se je soglasno zahtevala od bodočih poslancev obljuba, da bodo v deželnem zboru nastopali složno in delovali z vsemi svojimi močmi na zedinjenje vseh slovenskih poslancev skupno delovanje.

Na predlog g. župana Obljubka so se imenovali kandidati za to skupino gg.:

Anton Zucchiatti,
župan v Medani;

Ivan Saunig,
župan v Biljah;

dr. Alojzij Franko,
odvetnik v Gorici.

Med drugimi razlogi za umestnost sporazuma slovenskih veleposestnikov navajal se je tudi ta, da potem odpade potreba iskanja pomoči pri nemških in laških volilcih, kar bi ne bilo za nas nikakor častno.

XI. občni zbor „Dramatičnega društva“.

V soboto, dne 12. t. m., se je vršil v gledališki dvorani Narodnega doma XI. občni zbor „Dramatičnega društva“ ob neprevleki udeležbi članstva in občinstva, od katerega

smo pričakovali, da se bo v veliko večji meri zanimalo za občni zbor društva, ki je največjega kulturnega pomena za tržaško Slovanstvo.

Občni zbor je otvoril društveni predsednik g. dr. Vekoslav Kisovec, ki je v svojem nagovoru omenjal društvenega delovanja v poteklem društvenem letu, poudarjal, da je slovensko gledališče v potekli sezoni napravilo velikanski korak v svojem razvoju in doseglo kar najlepši moralni, umetniški uspeh, ki ga ni priznavalo samo domače občinstvo in domače precej stroga kritika, temveč prav tako tudi drugi odlični možje in kritiki, ki so se naravnost čudili, da je tako majhnimi sredstvi mogoče ustvariti to, kar je podajalo naše gledališče svojemu občinstvu. Za pa gmetni uspeh ni bil enak moralnemu, kajti blagajniški račun izkazuje deficita nekaj nad 6000 K, ki je pred vsemi nastal vsled vsaj primeroma previsokih gaž posameznih igralcev, vsled česar bo v bodoče treba v tem pogledu kolikor toliko štediti.

Predsednik se je v svojem nagovoru spominjal nato dobrotnikov slovenskega gledališča, ki so omogočili s svojo darežljivostjo tako lep razvoj gledališča, pred vsemi Tržaške posojilnice in hranilnice, ki najradodarnije podpira ta velevažni kulturni zavod, potem drugih darov darovateljev in podpornikov. Poudarjal je nadalje glede na deficit, ki ga izkazuje letos blagajniški račun, da je v tej svoti zapopaden tudi velik znesek, ki je šel za nabavo društvenega inventarja, zlasti garderobe, s katero je gledališče sedaj preskrbljeno toliko, da bodo prihodoja leta tozaderni stroški le malenkostni in bo torej prihodnjemu odboru v prihodnji sezoni s tem delo mnogo olajšano.

Zaključil je s ponovno zagotovitvijo, da lepi moralni uspehi potekle sezone upravičuje najlepše nade za bodočnost, nakar je podal besedo intendantu g. Hlači, da poda poročilo, ki smo je že priobčili v nedeljskem izdanju.

Nato je g. Dolanec podal sledeče tajniško poročilo:

Na zadnjem (X.) občnem zboru dne 15. junija 1912 enoglasno izvoljeni odbor se je na svoji prvi seji dne 20. junija 1912 konstituiral sledeče: predsednik: dr. Vekoslav Kisovec, podpredsednik: Fran Ponikvar, tajnik: Slavoj Dimnik, namestnik: Dolanec, blagajnik: Anton Muha, namestnik: Fran Kovačič, gospodar: dr. Ivan Debenjak, intendant: Rajner Hlači, odborniki: dr. Josip Mandič, Josip Jedlowski, Ferdinand Perhavec; namestniki: Božidar Borštnik, Andrej Čok, dr. Egon Starč, Fran Šemrov; pregledovalca računov: Robert Pohar in Herman Fariar, namestnika: Nicofor Stepančič in Jernej Pinter.

Po § 18. društvenih pravil, ki določa, da je vsak odbornik izvoljen za dobo treh let, da pa vsako leto izstopa tretjina odbornikov, so bili izvoljeni: za dobo enega leta: gg. dr. Jos. Mandič, Anton Muha in Ferdinand Perhavec; za dobo dveh let: gg. dr. Vek. Kisovec, Fran Ponikvar in Rajner Hlači, za dobo treh let: gg. dr. Ivan Debenjak, Jos. Jedlowski in Slavoj Dimnik.

V odboru „Dramatičnega društva“ sta obstojala dva stalna odseka namreč intendant in blagajniški. Prvi je imel nalogo, določati repertoar predstav ter nadzorovati vaje in predstave. Predsednik je bil intendant g. Rajner Hlači, tajnik: Dolanec, odborniki: dramaturg Fran Šemrov, Božidar Borštnik, dr. Jos. Mandič in Jos. Jedlowski. Po potrebi sta se pritegnila k sejam tudi režiser in kapelnik. Blagajniškemu odseku je bila poverjena naloga, pregledovati tekoče stroške, sestavljati tekoči proračun, nadzirati blagajniško in biljeterje ter sploh voditi denarne posle. Sestavljen je bil iz blagajnika g. Ant. Muhe ter gg. dr. Vek. Kisovca, Frana Kovačiča, Frana Ponikvarja, dr. Ivana Debenjaka in Andreja Čoka. Seje intendantnega odseka je imel sklicavati intendant, eno blagajniškega odseka pa blagajnik. Po potrebi so se pritegnili v odseke seje tudi ostali odborniki in namestniki.

Ker je med poslovanjem letom bilo nekaj odbornikov preobloženih s privatnim delom, so vstopili v odbor gg. Andrej Čok, Fran Šemrov, ki je prevzel mesto dramaturga, in Jos. Dolanec, ki je vodil tajništvo.

Odbor „Dramatičnega društva v Trstu“ je imel tekom poslovnega leta 1912/13 skupno 21 rednih sklepčnih sej. Poleg tega pa so se vršile skoraj po vsaki predstavi izredne ali večinsoma nesklepčne seje odbora ali pa stvarni pogovori posameznih odbornikov. Tekom gledaliških predstav so odborniki in namestniki nadzorovali potek predstave, oziroma vaje, nadzorovali društvene izvršujoče organe, biljeterje, vratarje in sluge, intendantni odsek posebej pa izvršujoče člane gledališča na odru in v garderobi.

Odbor „Dramatičnega društva v Trstu“ je bil ves čas v ozkih stikih z deželnim gledališčem v Ljubljani, s kralj. deželnim gledališčem v Zagrebu in z narodnim gledališčem v Osijeku.

O podrobnem delovanju društva na splošno in odbora posebej je podal g. intendant strokovno poročilo, blagajniško poročilo pa poda g. blagajnik.

Nato je podal blagajnik g. Muha blagajniško poročilo, ki izkazuje K 71. 227 39 prejemkov in kron 70845 39 izdatkov, torej denarnega prometa

K 142 072 78. Med dohodki znešajo darovi denarnih zavodov K 3900 — in sicer Trž. posojilnice in hranilnice K 3000 —, Jadranske banke K 500 —, Trg. obrt. zadruge K 200 —, Ljublj. kreditne banke K 100 — in Neimeovanca K 150 —. Zasebniki so darovali K 2723 — podpor. članarina pa je znašala K 324 —. Dohodki predstav so znašali K 36 383 72, abonma pa K 4609 50, skupaj torej K 40 993 22. Dvorana je prinesla K 2947 87, posojila pa se je najelo K 6800 —. Med stroški je bilo K 5313 37 upravnih stroškov, dočim pa so stroški predstav znašali K 18 873 84, h čemer pa je treba prišteti še plače angažiranega osebja K 27 342 90. Za inventar se je izdalo kron 2667 97, stroški dvorane so znašali kron 6656 64, med njimi najemnine K 3675 — in za elektriko K 2634 12.

Zanimiva je sledeča specifikacija stroškov predstav:

Biljeterji	K 347 —
stražarji	478 50
policijski komisarji	512 —
ognjegalci	1051 —
kulinski mojster	156 50
elektrotehnik	261 —
šmuke	122 22
krojač in šivilja	359 —
gostovanja	1954 —
honorar neangažiranim igralcem	2506 —
tantjeme	821 12
tiskovine	1767 80
diete igralcem	895 —
godba	6225 —
posojilo garderobe	756 67
rekviziti	189 84
razni stroški	304 19
posojilo muzikaličnega materiala	110 —
znamke	21 —
skupaj	K 18873 84

Račun izgube in dobička izkazuje kron 6162 53 izgube. Bilanca izkazuje K 17591 32 pasiv in 9428 79 aktiv, torej pravkar omenjeno izgubo. Vrednost inventarja je po 10% odpisu zaračunana s K 10816 92. Dolgovi pa so: menični dolg K 4100 —, domači elektrarni K 1622 30, najemnine in drugo K 5348 44.

Zanimiv je tudi letnemu računu dodani statistični pregled o stanju Dramatičnega društva od 1. 1907 do 1. 1913. Prvo leto je priredilo društvo 38 predstav, 27 dram in 11 spevov, je plačilo gaž in honorarjev K 6158 05, imelo stroškov predstav kron 6965 84, podpore pa K 3581 — ter ne dobičke in ne izgube, denarnega prometa pa K 43548 00. Drugo leto je bilo 36 predstav, potem 45, 61 (40 dram, 5 spevov, 16 operet), lani 65 (35 dram in 30 operet), letos pa 87 (34 dram, 40 operet, 13 oper). Gaže so rastle: 10 627 24, 9626 48, 9853 —, 12130 40, 27 342 90; inkaso predstav: 13 516 45, 14 782 52, 15 675 74, 22 011 91, 31 474 14, 40 903 22; stroški predstav: 6 965 84, 10 035 10, 10 185 03, 13 228 89, 16 937 01, 18 873 04; podpore: 3581 —, 3967 —, 7851 —, 5916 —, 4655 —, 2723 —.

V tiskano poročilo ste se vrnili dve moteči napaki: „Balkanska carica“ šteje med operetami, „Pri telefonu“ pa med operami. Vsa poročila so bila odobrena. K blagajniškemu poročilu je pripomnil gosp. dr. Gregorin, da se mu zdi 10% odbitek pri inventarju premajhen in se je srejel predlog, da se odbija vsako leto vsaj 25%. K nadaljnjim točkam „Izpremembi pravil“ je poročal predsednik, da društvena pravila ne določujejo nikakega nadzorništva in je predlagal, da se vstavi v pravila določba, da se voli vsako leto tudi nadzorništvo, obstoječe iz dveh ali treh oseb, ki naj bi nadziralo društveno delovanje.

O predlogu se je razvila daljša debata, v kateri sta gg. dr. Gregorin in dr. Wilfan poudarjala, da je nadzorništvo v resnici potrebno in naj bi enega nadzornika določevala Tržaška posojilnica in hranilnica kot največja dobrotnica gledališča. G. Ekar je bil pač zato, da se uvede nadzorništvo in se tudi prizna Posojilnici eno nadzorniško mesto, toda potem naj se določijo tri nadzorniška mesta in nadzorništvo nima pravice nadzorovanja artistične strani delovanja Dramatičnega društva, temveč samo gospodarske strani. Končno se je določilo, da se vstavi v pravila določba o nadzorništvu, obstoječem iz treh oseb, od katerih eno imenuje Posojilnica, eno podporniki in eno voli občni zbor. Nadzorništvo nadzoruje le gospodarsko poslovanje Dramatičnega društva.

Pri točki „slučajnosti“ se je izjavil g. Drežič Čok odločno proti temu, da bi se združilo upravno in artistično vodstvo v eni osebi — ravnatelju in prav tako tudi gosp. Ekar, ki je poudarjal, da je g. Dragutinović, ki bi prihajal tu vpoštev, itak preobložen z delom. G. Hlači je pojasnil, da je bilo to le njegovo osebno mnenje, ki naj bi ga bodoči odbor upošteval, ali pa tudi ne.

Končno se je predsednik še spominjal delovanja g. Hlači kot igralca in intendant ter mu ob odobravanju zborovalcev izrekel zahvalo, nakar je zaključil občni zbor.

Domače vesti.

Promocija. Danes bo gospod Viljem Krejčič na dunajski univerzi promoviran doktorjem prava.

Ljudstvo je zavriskalo od veselja, ko je doznalo o energičnem nastopu novo struje na Goriškem. Tako se je široko razširila „Novi čas“ pred par tedni. Sedaj pa, po porazu novostrojarij na ožji volitvi minole nedelje, moramo že lepo vprašati srborito glasilo srboritih novostrojarij, katero je bilo tisto ljudstvo, ki je tako vriskalo. Ali tisto, ki d. r. Breclja — ni volilo? Mari pa tisti volilci, ki ga niso volili, niso „ljudstvo“?

Sedaj vidi „Novi čas“, kako neslano in ob enem tudi neprevižno je tako pretiravanje. Da je rekel: Mejl ljudmi naše struje je zavladovalo veselje — naj bi bilo. Ali da hočejo kar vse prebivalstvo kratko malo konfiscirati za svojo strujo, to pa kaže na domišljavost in megalomanijo, ki se je mora trezno misleče in pametno ljudstvo je — bati. Ljudstvo je odklonilo te vriskajoče fante z zavilnimi rokavi. — Za bodočo razvoj stvari na Goriškem je to velikega in globokega pomena, o čemer bomo še govorili.

C. kr. finančnem ravnateljstvu v album. Razum občinam v Istri je c. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu popolnoma ustavilo izplačevanje že izterjanih občinskih doklad, ne da bi bilo občine obvestilo o tem. Šele na podlagi ustmenega polzvedovanja od Ponclja do Pilata so nekatere občine doznale, da je davčna uprava v letih 1900—1910 iz naslova „obč. doklada“ več izplačala nego je izterjala, vsled tega pa naložila c. k. davkarjem, da ne izplačajo doklad občinam, toliko časa dokler niso preplačala krita.

S tem postopanjem je c. kr. finančno ravnateljstvo spravilo občine v velike denarne stiske. Občine nimajo s čem plačati svojih uradnikov in uslužbencev, nimajo s čem nabavljati šolskih potrebščin, sploh jim primanjkuje vsega najnujnejšega.

Vsled tega koraka c. k. vlade, oziroma c. kr. finančne uprave, ki tira občine na rob propasti, bi bilo umestno, da bi prizadele občine ustavile poslovanje.

Ni pa še to zadostilo. Neka istrska občina je vložila pritožbo c. k. finančnemu ravnateljstvu že meseca maja, a vzlic temu ni dobila še doklad niti rešitve vloge. Ko je občina vprašala ustmeno, se je reklo: „smo že davno poslali na davčni urad“, a davčni urad je odgovoril zopet, da ni dobil ničesar. To se pravi naravnost norčevati se iz avtonomnih občin.

Želeti bi bilo, da bi se naši gg. poslanci zavzeli za naše zatirane občine na pristojnem mestu.

Takemu narodnemu podjetju čast! Tovarna g. Fr. Globa na Viču pri Ljubljani, ki izdeluje izborno čistilo za kovine in tla, vazelin in kremo za usnje itd. je zopet podarila Družbi sv. Cirila in Metoda 200 K. Imenovano narodno podjetje najtopleje priporočamo slov. trgovcem in zavrednemu občinstvu.

Učenke družbine dekliške šole VI. razreda na Acquedotto v Trstu so darovale družbi rabljenih znamk, stanjola, in 60 K 21 v denarju. G. dr. Ernest Dereani, zdravnik v Gorici, je poslal K 208 60 v kot narodni davek slovenskih učiteljskih in učiteljskih v Gorici za l. 1912—1913 in 180 K, katere so družbi darovale učiteljske abiturientke v Gorici kot polovico čistega dohodka zabavnega večera dne 12. julija t. l. Poslal pa je še nadaljnjih 25 K narodnega davka in sicer 22 K tečaja IV. in 3 K tečaja II. učiteljskih v Gorici. Vsa ta vsota se je nabrala s posebnim ozikom na družbino „Narodno šolo“ na Biančah v Gorici. Vzor slovenskih učiteljskih so pač naši Goričani. Živeli!

Učenke 1., 2., 3., 4. in 5. razreda v Trstu na Acquedotto so darovale družbi K 118 60.

Dirka kolesarskega društva „Balkan“. V nedeljo se je vršila internacionalna kolesarska dirka slovenskega društva „Balkan“. Dirke se je od 22 vpisanih dirkačev udeležilo 18. Par dirkačev se je radi koles, ki so se jim pokvarila, moralo med dirko vrniti. Pot, od Vrdelece čez Bazovico, Lokev, Postojno, Štorje, Sežano nazaj na Vrdelece je znašala 114 km.

Prvo darilo, zlato medaljo, je dobil Mario Bianchi, član „Olimpie“, ki je prevozil pot v 3 urah 43 min. 56 sek., II. darilo Henrik Bonelli v 3 urah 48 min. 21 sek., III. Bruno Stefiongo, IV. Peter Müller, V. Jakob Colla, VI. Peter Salimbeni, VII. Zorko Šiško, VIII. „Balkan“ (v 4 urah min. 246 sek.), VIII. Saluator Jakobović, IX. Marilj Lavron, X. Daris Darilj.

Naj omenimo, da se je g. Šiško kolo dvakrat strlo. Dirka se je vršila v najlepšem redu pod vodstvom odbora društva „Balkan“. Sanitarne službe sta oskrbovala

gg. dr. Pečnik in dr. Janežič, za kar se jima tu srčno zahvaljujemo. — Hvala tudi gg. Branku Pollichu in Vladku Tinovcu za avtomobil, oziroma motor, ki sta jih dala na razpolago društvu „Balkan“. G. Tinovec je izvrševal tudi kontrolo. S to dirko, pri kateri so dirkali po večini italijanski dirkači, smo zopet pokazali, da nismo mi tisti, ki izrabljamo šport v politične namene, ampak, da nam gre za šport. Da se ne damo žaliti se pa razume. „Balkanu“ pa ključemo: naprej po začrtani poti do čim lepših uspehov tudi na tem polju.

Tržaška mala kronika.

Trst, 21. julija.

Samomor. V Excelsior Palace Hotelu se je v nedeljo ponoči ustrelil z revolverjem neki Panalotti Georgeadis, star 50 let, rodom iz Aten. Na lice mesta poklicani zdravnik dr. Jellersitz od mestnega fizikata je mogel konstatirati le smrt. Po oblastvenem izvidu so truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Justu. Samomorilec je bil v Atenah zastopnik neke tvornice: egiptovskih cigaret in je imel tudi trgovino s kitajskimi in japonskimi predmeti. Vzrok samomoru je popolnoma neznan.

Nezvesta služkinja. Pri rodbini dr. Dino Voghera, stanujoči v ul. S. Nicolò št. 33, je bila kot pestunja v službi neka Josipina Tonizza, ki sedaj stanuje v ul. Broletto št. 28. Gospa Vogherova je v zadnjih časih prišla na to, da jej je izginila velika množina perila, srebrna ženska ura in zapetnica z uro. Izvedela pa je tudi, da je Tonizza vzela v trgovini Baldini & Pittani več blaga na njen račun, nakar je ovadila tatnisko služkinjo policiji, ki jo je aretirali.

Z nožem je v nekem pretepu ranil nekako pred poldrugim letom 37letni težak Mihael Bursich, Tržačan, ki stanuje v ul. Riborgo št. 35, nekega voznika Friderika Meyerja iz Belljaka. Bursich se je tedaj skril policiji, da ga ni mogla zaslediti, sedaj pa je le zadela usoda obenj v podobi policijskega stražnika, ki ga je izpoznal in odpeljal v zapor.

Iz policijskega poročila. Ob izhodu iz proste luke je bil aretiran 19letni brezposelni kurjač Maksim Berardi, rodom iz Visonje v Italiji, ker je na parniku Austro-Amerikane „Eugeniji“ ukradel poltretji kilogram kave.

Ivan Cian, star 34 let, Tržačan, stanujoč v ul. Pondares, št. 1, je bil aretiran vsled ovadbe neke Lucije Bačen, stanujoče v ul. Tartini št. 12, ker jej je večkrat grozil s smrtjo.

V Rojano št. 66 stanujoči 36letni težak Vincenc Pertot je bil aretiran, ker je ukradel hipecu Silveriju Castellaniju 6 K.

Iz koperske kaznilnice je ponoči pobegnil neki kaznjene, ki je bil obsojen na 20 let ječe. Natangnejši podatki o tem begu še niso znani.

Tatvina kave v prosti luki. V 190. številki našega lista z dne 11. t. m. smo poročali, da je bilo spedijski tvrdki Ucelli, ki ima v prosti luki svoje skladišče, ukradenih 20 vreč kave v vrednosti nad 4000 K. Obenem smo poročali, da sta bila kot osumljena tatvina aretirana 20letni Fran Tomasich, uradni tvrdki Ucelli in težak Dominik Diolatevi. Danes pa se je oglasil v našem uredništvu gosp. Tomasich in nam predložil potrdilo c. kr. deželnega sodišča, da je sodno postopanje proti njemu v zgoraj omenjeni stvari popolnoma ustavljeno, da je bil potemtakem sum, da bi bil kako soudeležen pri oni tatvini, popolnoma neutemeljen in je torej g. Tomasich popolnoma nedolžen na celi stvari.

Društvene vesti.

Dramatično društvo ima nocoj ob 9 uri zvečer v kavarni „Balkan“ sejo, katere se blagovoljlo udeležijo vsi odborniki starega in novega odbora. Kar je važna točka na dnevnem redu, je udeležba vseh gg. odbornikov nujno potrebna.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“. Občni zbor se bo vršil jutri, v sredo, ob 8 30 zvečer v Barkovljah, v prostorih gosp. Miloša Martelanca gostilna „pri Juriju“. Dobrodošli vsi, ki se zanimajo za delovanje slovenske akademične mladine. Odbor.

Godbeno društvo „Lira“ v Sv. Križu pri Trstu, bo imelo svoj letni občni zbor, dne 25. t. m. ob 8 zvečer v prostorih g. Iv. Košuta št. 6.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. Nocoj ob 8 15 v društvenih prostorih seja osrednjega odbora.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MARGANTON - TRST

Mnenje gosp. dr. a Fr. Sorger-ja

zdravnika štajerske deželne bolnišnice v Feldhofu.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

V odgovor na Vaše cenjeno pismo meseca maja 1911 Vam odgovarjam, da je uspeh Vašega ŽELEZNAČEGA KINA - VINA SERRAVALLO izborna služba kakor okrepiča za želodec in oslabelost sploh.

FELDHOF, dne 6. junija 1911.

Dr. FR. SORGER.

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

== IORUBIN CASILE ==

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s **konfeti Casile**

N. Casile.

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (šilinge), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Skatija konfeti Casile K 4.—.

Iorubin Casile, najboljši protisifilitično in poživiljajoče kriptično sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, lahias, vnetju žlez, polnim masežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, sterilnosti, neurasteniji, emargičen razkrojalec urinske kiseline itd. — Steklenica Iorubina Casile K 3.50.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizganca Casile K 3.50.

Kdor želi večj. pojasniti, tiskovni itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in z vs. rezervo. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — Zaloge v Trstu: Mario Lang, lekarna Serravallo.

Restavracija „Alla bella Trieste“

(Karel in Veronika Tusehak)

ulica Molin grande št. 4 (Ljudski vrt).

Vedno mrzla in topla jedila. — Dobri obedi in večerje. — Dunajska kuhinja. — Izborna štajerska, istrska vina, teran. — Razna vina v steklenicah. — Prvovrstno puntigamsko pivo iz sode. — Zmerne cene. Skrbna postrežba. — Vsako soboto ob 8 zvečer koncert na citre,

Dobro odležani mastnisir

Trapist od 1—2 kg po Kron 1.75.
Groyer od 5—10 kg po Kron 1.70.
priporoča mlekarja

J. Vranešić, Sunja (Hrvatsko).

Alojzij Povh

slovenski
urar in zlatar
V TRSTU
ulica del Rivo št. 26
(na trgu pri Sv. Jakoba)

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina št. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni
8—9 in 2—3 in specializist za kožne in
večne (spolne) bolezni: 11%—1 in 7—7%.

Novo : trgovino

jestvin in kolonijalnega blaga sem otvoril in se vljudo priporočam Slovanom, posebno pa onim, ki stanujejo v bližini. Potrudil se bom, da zadovoljim v vsakem oziru.

Benjamin Žerjal, Trst

ulica Cecilia, vogal ulice Rug-
gero Manna št. 3.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Trstu

registrirana
zadruga z ne-
omejeno zav.

sprejema hranilne vloge 4 1/2 %
in jih obrestuje po 4 1/2 %

po 4 1/2 % na dvomesečno, po 5 % na šestmesečno odpoved;
daje zadruženikom posojila po 6 % na poroštvo ali na vknjižbo
proti odplačevanju v mesečnih, četrtletnih ali drugače določljivih obrokih.

Urađuje se vsak delavnik od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.
V lastni hiši — ulica Torre bianca št. 21.

TRGOVINA IZGOTOVLJENIH

OBLEK

za moške, ženske in otroke

Obleke po meri.

CENE IZREDNO NIZKE.

BOHINEC & CO

(za cerkvijo sv. Antona novega)

Ulica della Torre 2

TRST

ulica San Lazzaro 17.

Od avgusta naprej
v ulici

Ponterosso 8

vogal ul. Nuova 13.

Nar. dol. organizacija

Shod NDO v Mavhinjah. NDO je priredila v nedeljo dopoldne javen shod na trgu v Mavhinjah, ki se ga je udeležilo precejšnje število poslušalcev. Na shodu sta poročala dr. Kisovec in tajnik Brandner. Vsestransko sta pojasnila pomen narodne organizacije za slovensko delavstvo, odnosno majhne posetnike, ki se s poljskimi pridelki ne morejo preživljati in so zato primorani iti iskati dela tudi drugam. Raztoimajla sta, kako je nastala NDO in kake velike naloge jo še čakajo. K besedi se je oglasil mavhinjski župnik g. Pavlin, ki se je s predgovornikom z majhnimi izjemami skoraj popolnoma strinjal, nakar je postavil predlog, da naj bi NDO predruščila svoj pasov, ki naj bi se glasil: „Katoliška narodna delavska organizacija“. Dr. Kisovec in Brandner sta mu na to odgovarjala, da je NDO strogo nepolitična organizacija in da sprejema v svojo sredo delavce različnih političnih naziranj. Njena naloga je pač samo ta, da deluje izključno le v svrhu izboljšanja delavskih razmer. V tem boju pa morajo biti delavci edini, kakor so edini n. pr. podjetniki. NDO stoji nad strankarskimi boji; ona ima vršiti mnogo važnejšo misijo. Če bi si uadeila NDO katoliški naslov, bi to značilo, da se je postavila na strankarsko stališče in v tem slučaju bi jo zapustili vsi oni člani, ki so liberalnega mišljenja; to bi pa pomenilo razdor med slovenskimi delavci, od katerega bi imeli koristiti edino le naši nasprotniki. Vsakemu članu je dano na prosto, da opravi svoje verske dolžnosti izven organizacije; v strokovni organizaciji za kaj takega ni in ne more biti mesta. Delavci so glede verstve lahko raznih naziranj, kar jim je pač dovoljeno, toda v strokovni organizaciji, ki se bojuje proti združenim močim kapitalizma, morajo biti vsi solidarni, ker le na ta način nam bo mogoče odpraviti neštete krivice, ki se gode proletarijatu.

Ko se je g. župnik prepričal, da NDO ni organizacija, ki zabranjuje svojim članom izpolnjevanje verske dolžnosti, kakor si je mislil, je končno prižgal, da se z govornikom strinja, nakar je bil shod zaključen. Naj še omenimo, da so zborovalci govornikom NDO navdušeno pritjevali, kar je pač dokaz, da se s stališčem NDO popolnoma strinjajo.

Odborniki vseh skupin lesnega delavstva: mizarske, tesarske, parketnih stavev in lesnih težakov, kakor tudi odborniki „Zveze jugoslovanskih lesnih delavcev“, so vabljani na sestanek, ki bo v četrtek ob 7 zvečer v društveni dvorani NDO, ul. Sv. Frančiška 2.

Zidarska skupina NDO vabi na važen sestanek, ki bo jutri, v sredo, ob 6 zvečer v društvenih prostorih, ul. Sv. Frančiška 2.

Vesti iz Goriške.

Iz Temnice. Tukajšnje bralno in pevsko društvo „Jenko“ priredi dne 10. avgusta (v slučaju slabega vremena 8 dni pozneje) poletno veselico. Iz priljubljenosti bo sodelovalo bralno in pevsko društvo „Svoboda“ iz Renč. Toliko bratskim društvom naznanje s prošnjo, da prihitijo tedaj k nam.

Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje za nedeljo, dne 3. avgusta t. l. ob 10 dopoldne v Gorico konferenco z upnikov cele Goriške. Popoldne ob 2 se bo vršil shod čuvarjev cele Goriške.

Ob 5 popoldne pa bo javni protestni shod proti izpodirvanju slovenskega in importiranju nemškega delavstva od strani postajenačelnika Wieserja njegovih podreptikov in zaščitnikov. Na ta shod bodo vabljeni tudi državni pnslandci.

Tako konferenca kakor obadva shoda se bodo vršili v dvorani hotela „pri Jeleni“ v Gorici.

Slovenski železničarji! Agitirajte za ogromno udeležbo na protestnem shodu. Osrednji odbor.

Vesti iz Istre.

Iz Pule. Uredništvo dnevnika „Edinost“ — Trst.

V smislu § 19 zakona o štampi pozivljem To vgladno uredništvo naj biagovoli v koliko se odnaša na članek „Iz Pule“ (zagometna afera) priobčen v št. 195 z dne 16 tekočeg meseca obelodaniti sledeči:

Ispravek.

Ni resnica, da se žena policijskega agenta Dardi proketo malo briga za svoje otroke, ker ima drugih misli in drugih mojih, temveč je resnica, da ona posvečuje vse brige za svojo obitelj; ni resnično, da ona bolje pazi na druge moške nego na svoje otroke, temveč je resnično, da je ona dobra pohiľnica in da je tistega dneva, ko se je zgodila nesreča hčeri bila zaposlena pri jedni odlični družini; ni resnično, da njeni otroci hodijo po cesti in po privatnih hišah brez vsakega nadzorstva, temveč je resnično, da pohajajo šolo c. in kr. ratne mornarice; ni resnično da o tem dogodku ni prišlo v javnosti ničesar in da ni še prikazana kazenska ovađba, temveč je resnica, da je oče ko je doznal dogodek, takoj prijavil dogodek in je odpeljal nesrečno hčer v bolnišnico. Ni resnica da se je dekle nahajalo v neki gostilni na njenem navadnem posetu, ampak je resnično, da je bila na silo povlečena v gostilno od pohotneža.

Pula, dne 19. julija 1913.
Zahvalom vdanil:
Nicolo Dardi

Poštna služba. Ta čas na progah Matulje Opatija oziroma Opatija—Lovran za prevažanje pošte obstoječe vožnje s konji se opuste z dnem 31. julija t. l. Počenši s 1. avgustom t. l. prevzame pa vso pošto na vsej progji Matulje—Lovran Opatijska družba za male železce z dotičnimi vlaki malih železnic.

DAROVIL.

— Podružnici CMD na Belvederju so darovali: mladi škorkijanci K 10, Kolman Mihael 60 vin., Veuc Jožef 30 vin., Modric Artur K 3, Marc Ivan K 2, Petrič Emil K 2, P. K 3, N. N. 5 K iz veselja, ker je „dobro“ uspela stavka kamore.

— Škedenjski podružnici CMD so darovali gg.: Ivan Sedej 4 K, Ivan Merlak gostilničar pri „Gospodarskem društvu“ K 506, Josip Flego-Marzo 2 K.

V nedeljo, 20. t. m., so nabrali otroci pri Sv. Ivanu k stroškom veselice K 250 za podružnico CMD.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Masno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plača se takoj inseratnemu oddelku.

Lepa meblirana soba se odda s 1. avgustom v „Narodnem domu.“ Naslov pove inseratni oddelk „Edinosti“. 1582

Voz in konj se prodasta po ugodni ceni. Eventuelno se konj zamenja z oslom dobrim za vožnjo. — Ponudbe pošta Stadion predal 103. 1580

Proda se (tudi na poskušnjo) prodajalna jestvin, dobro vpeljana, loterijska nabiralnica in mala prodajalna, trg Barriera Molino a vento 10, Ziberna. 1581

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospodarska ulica 7. 2333

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel „Pri zlatem Jeleni“ v Gorici. Cene zmerne. 1252

Odda se v najem stanovanje pri sv. Ivanu. Pojasnila v gostilni Suban. 1400

Prašičke ima na prodaj Josip Škerlj, Tomaj štr. 56. 1570

Zaloga izdelanih oblek

Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. Specijaliteta v veznji. — Izbira volnenega blaga.

NA OBROKE! in proti takojšnjemu plačilu. Cene zmerne.

Adolf Kistoris

Trst, ulica S. Giovanni št. 16, I. nad. zraven „Buffet Autom.“ — Telefon 251, Rim. II. Pozor! Skladišče se nahaja v I. nad. 1570

†

Boleznim srcem javljamo vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem prtužno vest, da je naša mati, stara mati, pradedinja oz. tašča g.a

Marija vd. Lukša roj. Starc

danes zvečer ob 8 in pol po dolgotrajni hudi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče v 79. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala. Pozemski ostanke preblage in nepozabne nam pokojnice se prencesejo k večnemu počitku v torek, dne 22. t. m. ob 6 popoldne.

Martin Lukša, sin. Sestra Marija Gerarda Lukša, Josipina vd. Versa roj. Lukša, Eva Ema Nabergoj roj. Lukša, hčere. Ema Antonija Lukša roj. Glassvolec, sinaha. Vekoslav Nabergoj, zet. Vučal in vučkinje.

Avtoriziran elektrotehniški mehanik

Vittorio Ban Trst, ulica delle Poste št. 9. — Telefon šte. 362/VIII. —

PREVZEMAJO SE INSTALACIJE

električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelovodov.

Bogata zaloga svetilk in mrežic najboljših znamk.

Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. — Poseben oddelk za popravila v precizijski mehaniki.

„SPARKLET“

za takojšnjo prirejanje vseh mrslih žumečih pijač, kakor sodovke, limonade, žumečih belih in rdečih vin, kakor tudi umetnih mineralnih vod z dodatkom mineralnih ploščic

trgovina in industrija
železa deln. društvo Greinitz
TRST

Zahtevajte „Kolinsko cikorijo“!

Odlikov. mlini LOSONCZ & HATVAN

akc. družbe Bors. Misk. & Debrez. Istvan

Največja mlinarska obrt Avstro-Ogrske. — izdeluje vsak dan 70 vagonov. — Akcij. glavnica in reserve 10 mil. K.

Mlini rekonstruirani in spopolnjeni po najmoder. tehniki, izdelujejo najboljšo vrst moko.

Glavna zaloga za Trst, Furlanijo, Istro in Dalmacijo

F. LENTIC, TRST, ULICA FELICE VENEZIAN ŠTV. 5. — TELEFON 26-42

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo, na menice, na zastave in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru. Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poroštvom. Trst, piazza Caserma šte. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Telefon šte. 952.

Ima varnostno ocelco (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma varno proti vlonu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodne, izborna kuhinja in budjojeviške pivo (nič glavobola). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (: Piazza : Caserma)